

ДО 80-РІЧЧЯ ЧЛЕНА-КОРЕСПОНДЕНТА НАН УКРАЇНИ
РОЗОВА ВОЛОДИМИРА ЮРІЙОВИЧА

26 листопада 2025 року виповнюється 80 років з дня народження та 55 років наукової діяльності відомому вченому у галузі електро-техніки та електроенергетики, головному науковому співробітнику відділу магнетизму технічних об'єктів Інституту енергетичних машин і систем ім. А.М. Підгорного НАН України (ІЕМС НАН України), доктору технічних наук, професору, члену-кореспонденту НАН України Розову Володимирі Юрійовичу.

Після закінчення у 1968 р. електроенергетичного факультету Харківського політехнічного інституту працював у НДІ Харківського електромеханічного заводу. З 1976 р. подальша трудова діяльність і життєва доля В.Ю. Розова були пов'язані з Харківським відділенням ВНДІ Електромеханіки – головної наукової установи в колишньому СРСР зі створення «маломагнітного» корабельного електрообладнання, де він пройшов шлях від старшого наукового співробітника (1976 р.) до директора (1988 р.), яким він працював до 2021 року. У 1992 р. установа під керівництвом В.Ю. Розова була включена до системи АН України і реорганізована у Відділення магнетизму Інституту електродинаміки. У 2013 р. завдяки розвитку кадрового потенціалу, експериментальної бази і наукової тематики та забезпеченню світового рівня наукових досліджень з вирішення фунда-

ментальних проблем магнетизму технічних об'єктів її було перетворено в Інститут технічних проблем магнетизму НАН України, який у 2021 році був приєднаний до ІЕМС НАН України.

Свою наукову діяльність В.Ю. Розов розпочав в 1971 році з досліджень методів управління тирсторними перетворювачами. Результати цих досліджень впроваджено під час створення систем управління джерелами живлення термоядерної установки «ТОКАМАК-10», систем управління перетворювачами для електроприводу та розмагнічування кораблів ВМФ. Ці роботи склали основу кандидатської дисертації.

З 1988 року наукова діяльність В.Ю. Розова пов'язана з вирішенням проблем управління магнітним полем технічних об'єктів. Під його науковим керівництвом створено наукові основи управління магнітним полем кораблів, транспортних засобів, космічних апаратів. За результатами цих робіт вперше створено вітчизняний комплекс магнітного захисту кораблів протимінної оборони (ПАТ «ЦКБ «Шхуна», м. Київ), розроблено та впроваджено у серійне виробництво серію унікальних напівпровідникових перетворювачів типу В-ТПВ-100 для живлення систем розмагнічування кораблів (ВАТ «Завод «Перетворювач», м. Запоріжжя), розроблено основні елементи магнітних систем управління вітчизняних космічних апаратів (ДП «КБ «Південне» м. Дніпропетровськ). Зазначені роботи склали основу докторської дисертації.

З 2002 р. наукова діяльність Розова В.Ю. спрямована на безпосереднє вирішення технічних проблем магнетизму. Ним узагальнено теорію магнетизму різних класів технічних об'єктів (кораблів, бронетехніки, трубопроводів, космічних апаратів, електроенергетичного обладнання та електроне-

реж) та започатковано новий науковий напрям «магнетизм технічних об'єктів», створено однойменну наукову школу, де підготовлено 2 доктори та 8 кандидатів технічних наук. Отримано принципово нові результати світового рівня, що опубліковані в 180 наукових працях та впроваджені в оборонну і космічну галузі, паливно-енергетичний комплекс та медичну екологію. Вони склали наукову основу технологій виробництва корабельного електрообладнання в «маломагнітному» виконанні та промислових технологій з забезпечення магнітних характеристик вітчизняних космічних апаратів Мікрон, СІЧ-2, EgyptSat-1, Січ-2-30, створення методів та засобів зменшення зовнішнього магнітного поля електроенергетичних об'єктів для захисту населення від його негативної дії.

Під керівництвом В.Ю. Розова забезпечено суттєвий розвиток дослідної бази установи – його унікального Магнітодинамічного комплексу, що став науковим об'єктом національного надбання і зараз забезпечує світовий рівень фундаментальних досліджень магнетизму технічних об'єктів та є складовою частиною промислових технологій забезпечення магнітних характеристик вітчизняних космічних апаратів та об'єктів електроенергетики.

Сьогодні в ІЕМС НАН України під науковим керівництвом і за безпосередньої участі В.Ю. Розова тривають дослідження, спрямовані на подальший розвиток наукових основ магнетизму технічних об'єктів, вирішення проблем зменшення електромагнітного впливу електромереж на людину та довкілля.

В.Ю. Розов є членом спеціалізованих вчених рад Д 64.050.17 та Д 64.050.04 із захисту дисертацій, заступником головного редактора журналу «Електротехніка і електромеханіка», членом редколегії журналу «Технічна електродинаміка», керівником секції «Електромагнітне поле об'єктів електроенергетики» Наукової ради НАН України «Наукові основи електроенергетики». За останні 5 років під його керівництвом захищено дисертацію доктора філософії (Кундіус К.Д), підготовлено до захисту дисертацію доктора наук (Пелевін Д.Є.).

Колектив Інституту електродинаміки НАН України та редакція журналу «Технічна електродинаміка» сердечно вітають Володимира Юрійовича з ювілеєм та бажають міцного здоров'я, благополуччя, довгих років плідної наукової праці, нових творчих успіхів.